

спецкурс

Датската звукова система

[d̥e 'd̥ans̥g̥ə 'lyðsysd̥eːʔm]

Томас Оландер
СУ · летен сем. 2006–07

лекция II · 26.02.07

1

Текстовете за днес

- материалът за четене може да се качва от homepage'а – под «текстове» (pdf файлове)
- парола
- въпроси за техническата страна
- домашните упражнения
- «За да се усвои добре произношението на чужд език, също е необходимо да се познава добре фонетиката и на родния език.» (Бояджиев и др., стр. 13)

2

Терминология

- сегментни и суперсегментни единици
- сричката в датския език – трудно понятие
- фонетика и фонология ▶

3

▶ Фонетика и фонология

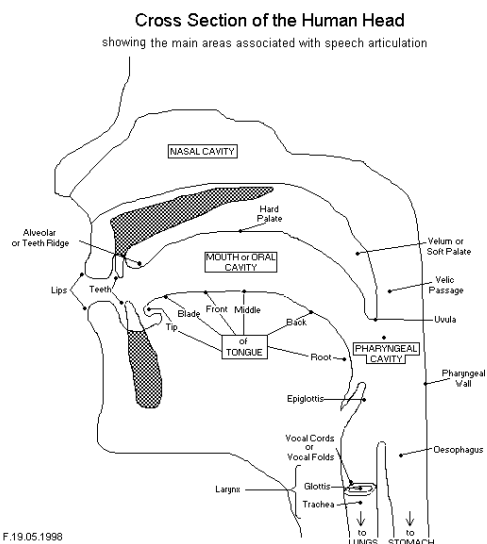

- две гледни точки на звуковете на езика
- фонетика
  - артикулационна (произвеждане на зв. от говорните органи)
  - акустична (физически характеристики на зв.)
  - аудитивна (перцепция, разбиране на зв.)
- фонология
  - функционална (психологическа; ментално представяне на звуковете)

4

Място на учленение

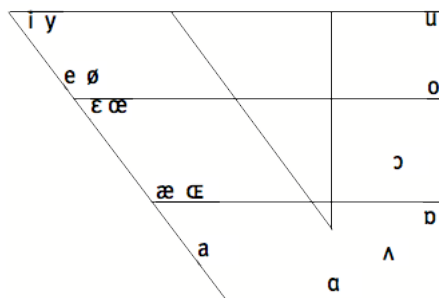
- устни
- зъби
- венци (алвеоли)
- твърдо небце
- меко небце
- мъжец
- език
- устна кухина
- носна кухина
- глътка
- гласилки

5

Място на учленение: гласни

- високи, полувисоки, полуниски, ниски
- предни, средни и задни
- нелабиални и лабиални

Basbøll 2005: 48; Grønnum 2005: 88

6

Начин на учленение

- преградни съгласни: [p^h b]
- проходни съгласни: [f s]
- преградно-проходни съгласни: [tʃ]
- апроксиманти: [j ʋ v]
- назални съгласни: [m n ŋ]
- латерални съгласни: [l]
- полугласни: [ɹ ʊ ð]

7

Гласни и съгласни, 1

- артикулационна дефиниция
  - гласни: няма преграда по дължината на езика и при устните за издишваната въздушна струя
  - съгласни: има преграда
  - но така звукове като [j] в *рай* ще бъдат гласни
- функционална дефиниция
  - гласните могат да образуват сричка
  - съгласните не могат

8

Гласни и съгласни, 2

артикуляционно	функционално	
	гласни	съгласни
	вокоиди	[i ɐ u]
	контоиди	[pʰ s n]

9

За другата седмица

- за четене
  - това, което не сте прочели за днес; по-подробно: Basbøll, стр. 12–16 (пак)
- упражнение
  - Какво представлява според тебе българският стандартен език? Може ли да се употребява дефиницията на датския *rigsmål* на Бринк и Лунд (виж Basbøll стр. 15) и за българския стандартен език?

10